

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ชื่อโครงการวิจัย	การสำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และความตั้งใจท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในภาคตะวันออกเฉียงใต้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา A Survey of Destination Potential, Tourism Activities and Future Travelling Intention towards Tourism along the Rivers in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province
ผู้ดำเนินการวิจัย	อาจารย์นงลักษณ์ โพธิ์ไพจิตร ดร.จิรัฐ ขวนชม รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ดร.จิระวัฒน์ อนุวิชานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปณิศา มีจินดา

ความเป็นมาและความสำคัญ

ข้อมูลจากการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวประจำปี พ.ศ. 2554 พบว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นหนึ่งในจังหวัดอันดับต้นๆ ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว โดยจากจังหวัดทั้งหมดของประเทศไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดอันดับที่ 4 ของประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว (ผู้จัดการออนไลน์, 2555) เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์อันเก่าแก่และยาวนานประกอบไปด้วย วัดและโบราณสถาน อาทิเช่น วัดไชยวัฒนาราม วิหารพระมงคลบพิตร พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ รวมถึงโบราณสถานต่างๆ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อีกจำนวนมาก นอกจากนี้จังหวัดพระนครศรีอยุธยายังเป็นจังหวัดที่มีแม่น้ำสามสาย ล้อมรอบและไหลผ่านในจังหวัด ประกอบไปด้วย แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำลพบุรี ทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถมีได้หลากหลายมากกว่าจังหวัดอื่นๆ คือ การท่องเที่ยวตามริมแม่น้ำ เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์อันเก่าแก่และยาวนาน ตลอดจนชมทัศนียภาพและความเป็นอยู่ของประชาชนที่อาศัยอยู่ตามริมแม่น้ำสายต่างๆ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับการท่องเที่ยวโดยทางเรือ นั้นเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพราะนอกจากนักท่องเที่ยวจะได้เห็น ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนริมแม่น้ำแล้วยังเป็นการศึกษาข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ของสมัยกรุงศรีอยุธยาอีกด้วย โดยนักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวทางน้ำเลียบชายฝั่งรอบเกาะเมืองโดยการเช่าเหมา ลำเรือหางยาว หรือใช้บริการเรือนำเที่ยวที่ผู้ประกอบการด้านที่พักหรือร้านอาหารจัดเตรียมไว้บริการให้กับนักท่องเที่ยว (สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2555) การท่องเที่ยวทางเรือหรือการท่องเที่ยวทางน้ำจึงเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวอีกแบบหนึ่ง ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้พบเห็นบรรยากาศที่แปลกใหม่ และไม่คุ้นเคย เป็นการท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวตื่นตาตื่นใจกับทัศนียภาพและความงดงามของ ทัศนียภาพตามธรรมชาติ ชมวิถีชีวิตชาวบ้านและชื่นชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง ประกอบกับบรรยากาศที่อยู่ใกล้ชิดกับสายน้ำ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกผ่อนคลายและเพลิดเพลินโดยไม่รู้ตัว

การที่นักท่องเที่ยวจะเลือกเข้าไปเยี่ยมชมในแหล่งท่องเที่ยวใดนั้น แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความดึงดูดใจและความน่าสนใจอยู่ในระดับที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวได้ พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยนักท่องเที่ยวเริ่มหันมาให้ความสนใจกับชุมชน มรดกทางวัฒนธรรม คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องปลอดภัย สะอาด มีการรักษาสภาพแวดล้อม และใช้สื่อสารสนเทศในการท่องเที่ยวมากขึ้น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554, หน้า 1) ซึ่งการสำรวจศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวจะทำให้ทราบถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจ รวมทั้งความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ด้วย นอกจากนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวยังถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ เพลิดเพลิน และมีความสุขจากการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและเดินทางมาท่องเที่ยวซ้ำอีกในอนาคต รวมถึงมีการบอกต่อหรือแนะนำให้เพื่อนหรือคนรู้จักอื่นๆ ได้เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกต่อเศรษฐกิจของชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงของแหล่งท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในอนาคตในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการในการท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน
4. เพื่อหาแนวทางกำหนดกลยุทธ์การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การดำเนินงาน

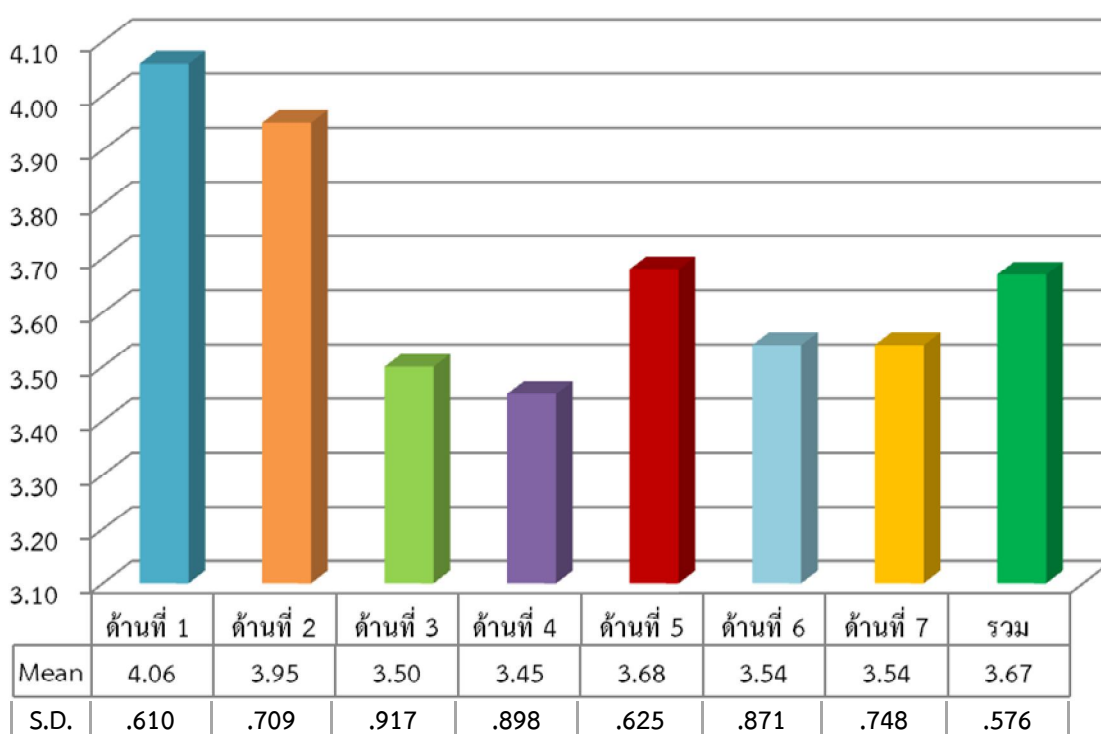
การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) ระหว่าง (1) การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบตามสะดวก (2) การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำ ได้แก่ ผู้ประกอบการเรือนำเที่ยว บุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ชุมชน นักท่องเที่ยว รวมจำนวน 25 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบใช้วิจารณญาณจากบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการให้ข้อมูลร่วมกับวิธีการสุ่มแบบก๊อทิมะจากคำแนะนำของผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูล พื้นที่ในการวิจัยคือบริเวณแหล่งท่องเที่ยวริมแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำลพบุรี บริเวณรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (2) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน การวิเคราะห์ค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลที่ได้รับจากการวิจัย

นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (55.25%) อายุ 25-34 ปี (39.50%) สถานภาพโสด/มีคู่/แยกกันอยู่ (55.50%) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (59.75%) มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (29.25%) มีรายได้ครัวเรือนต่อเดือน 15,000-29,999 บาท (39.75%) และมีที่อยู่อาศัยปัจจุบันในภาคกลาง (37.50%)

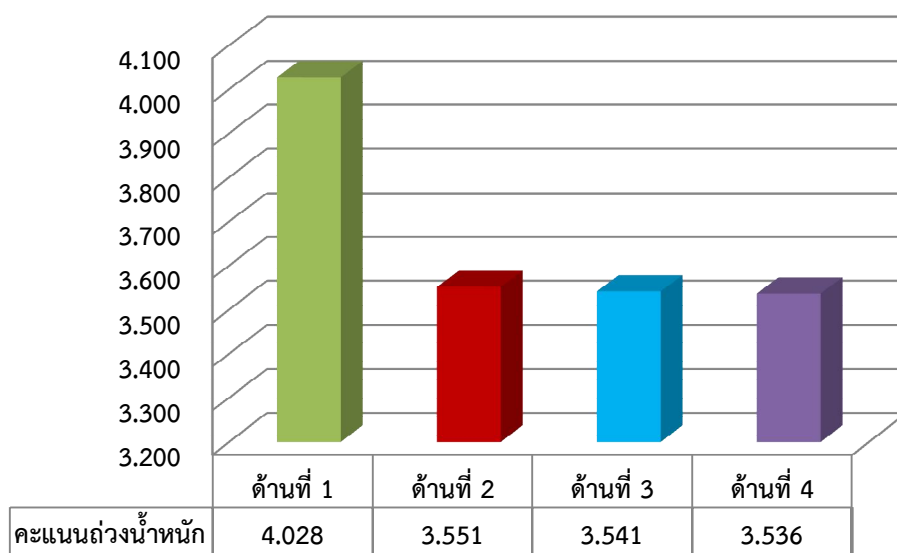
ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า นักท่องเที่ยวมีทัศนคติโดยรวมต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักท่องเที่ยวมีทัศนคติในระดับดีทุกด้าน ดังนี้ ทัศนคติด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์ (ความเป็นเอกลักษณ์) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ทัศนคติด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์ (ความมีชื่อเสียง) ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม (สิ่งแวดล้อม) ด้านการจัดการด้านการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม (การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว) และด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม (ความปลอดภัย) ตามลำดับ ดังภาพที่ 1

หมายเหตุ (1) ความเป็นเอกลักษณ์ (2) ความมีชื่อเสียง (3) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (4) ความปลอดภัย (5) สิ่งแวดล้อม (6) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว (7) การจัดการด้านการท่องเที่ยว

ภาพที่ 1 ทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

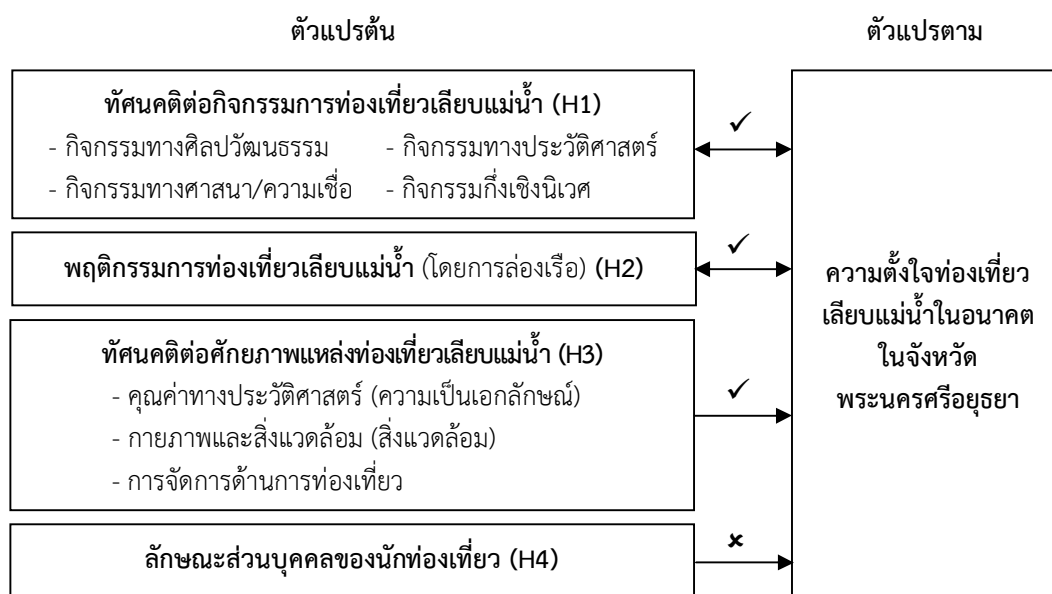
นักท่องเที่ยวมีการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์ อยู่ในระดับสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว และด้านการจัดการด้านการท่องเที่ยว ตามลำดับ ดังภาพที่ 2

หมายเหตุ (1) คุณค่าทางประวัติศาสตร์ (2) กายภาพและสิ่งแวดล้อม (3) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน (4) การจัดการด้านการท่องเที่ยว

ภาพที่ 2 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) ทศนคติต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำ (กิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมทางประวัติศาสตร์ กิจกรรมทางศาสนา/ความเชื่อ และกิจกรรมกึ่งนิเวศ) และพฤติกรรมการท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำโดยการล่องเรือ มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ทศนคติต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำ ด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์ (ความเป็นเอกลักษณ์) กายภาพและสิ่งแวดล้อม (สิ่งแวดล้อม) และการจัดการด้านการท่องเที่ยว ส่งผลต่อความตั้งใจท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\text{Adj.}R^2 = 15.2\%$) ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความตั้งใจท่องเที่ยวเลียบแม่น้ำในอนาคตไม่แตกต่างกัน ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการในการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีความตั้งใจกลับมาท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำอีก ใน 5 แนวทางดังนี้

- 1. แนวทางการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย**
 - 1.1 ดูแลด้านความสะอาดทั้งในแม่น้ำและชายฝั่ง
 - 1.2 พัฒนาพื้นที่สองชายฝั่งริมแม่น้ำให้มีความสวยงาม
 - 1.3 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมให้อยู่ในสภาพที่ดี
 - 1.4 อนุรักษ์ความดั้งเดิมของบ้านเรือนและวิถีชีวิตของชุมชนริมแม่น้ำ
 - 1.5 ควบคุมระดับเสียงจากกิจกรรมบันเทิงของนักท่องเที่ยวบนเรือ
- 2. แนวทางการบริหารจัดการด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ประกอบด้วย**
 - 2.1 จัดระบบการให้บริการเรือนำเที่ยวที่เป็นมาตรฐาน
 - 2.2 จัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวไว้บริการนักท่องเที่ยว
 - 2.3 การดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว
 - 2.4 ปรับปรุงสาธารณูปโภคพื้นฐานสำหรับอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว
- 3. แนวทางการบริหารจัดการด้านการตลาด ประกอบด้วย**
 - 3.1 เน้นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อต่างๆ ให้มากขึ้น
 - 3.2 ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานที่ที่นักท่องเที่ยวจะไปใช้บริการเรือท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำ
 - 3.3 กำหนดมาตรฐานด้านราคาการให้บริการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำ
 - 3.4 กำหนดเส้นทางท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำที่ชัดเจน
 - 3.5 เพิ่มกิจกรรมในระหว่างการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำ

4. แนวทางการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ประกอบด้วย

- 4.1 การจัดการการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำแบบบูรณาการ
- 4.2 จัดตั้งเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจเรือท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำ
- 4.3 การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำกับเศรษฐกิจของชุมชน
- 4.4 การมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในพื้นที่

5. แนวทางการบริหารจัดการการพัฒนาการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในอนาคต ประกอบด้วย

- 5.1 การจัดกิจกรรมใหม่ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำ
- 5.2 อบรมมัคคุเทศก์อาสาหรือมัคคุเทศก์เยาวชน
- 5.3 การสร้างตลาดน้ำแห่งใหม่ในบริเวณพื้นที่ส่วนรวม
- 5.4 บังคับใช้กฎหมายในการรักษาสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยทางเรืออย่างเคร่งครัด

การนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. นำแนวทางการบริหารจัดการในการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการภาคเอกชน และชุมชน ไปใช้เพื่อส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำเป็นที่รู้จักและมีจำนวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น
2. หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น สำนักงานจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยความร่วมมือกับผู้ประกอบการเรือสำราญเที่ยว สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว และชมรมธุรกิจท่องเที่ยวทางน้ำ ในการนำแนวทางการกำหนดกลยุทธ์การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อกระตุ้นความสนใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว เกิดความพึงพอใจภายหลังการท่องเที่ยว และมีความตั้งใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำอีกในอนาคต

ผลกระทบจากการวิจัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

1. การพัฒนาศักยภาพและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะช่วยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจเดินทางมาท่องเที่ยว เพื่อเปิดประสบการณ์ใหม่ในการท่องเที่ยวโดยทางเรือ และเกิดความตั้งใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำอีกในอนาคตหรือการแนะนำบอกต่อบุคคลอื่นได้ ส่งผลต่อมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจโดยการสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการเรือสำราญทั้งเรือขนาดใหญ่ที่ให้บริการโดยผู้ประกอบการโรงแรมและผู้ประกอบการร้านอาหาร รวมทั้งผู้ประกอบการเรือขนาดเล็กที่เป็นของคนในชุมชน และยังเป็นการสร้างอาชีพหรือรายได้เสริมให้กับคนในชุมชนที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม ของที่ระลึก ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่อยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. การท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาถือเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ให้นักท่องเที่ยวได้ตระหนักถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการประกาศเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม ได้กระทำกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามของคนไทย เช่น การทำบุญ ไหว้พระที่แสดงถึงความเชื่อและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของคนไทยในสมัยดั้งเดิมและเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ทางการบริหาร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถนำข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัยจากแนวทางกำหนดกลยุทธ์การท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำ 6 แนวทางต่อไป นี้ ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานระดับจังหวัดแบบการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำอีกในอนาคต ประกอบด้วย

1. แนวทางกำหนดกลยุทธ์ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย

1.1 การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำเข้ากับแหล่งชุมชน เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2 กำหนดเส้นทางท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำให้มีหลากหลายเส้นทาง

1.3 สร้างแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่เพื่อเป็นทางเลือกและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจ

1.4 สร้างถนนคนเดินบริเวณริมแม่น้ำในย่านชุมชน

1.5 พัฒนาพื้นที่ในชุมชนริมแม่น้ำส่วนหนึ่งให้เป็นสถานที่จัดนิทรรศการศิลปหัตถกรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้

1.6 พัฒนาพื้นที่ริมสองฝั่งแม่น้ำรอบเกาะเมืองให้เป็นเมืองโบราณเลียบบแม่น้ำ

1.7 จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งให้มีมาตรฐานเดียวกัน

2. แนวทางกำหนดกลยุทธ์ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

2.1 ผสมผสานกิจกรรมการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้กระทำกิจกรรมที่หลากหลายตลอดเส้นทางที่ท่องเที่ยว

2.2 ผนวกกิจกรรมการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำเข้ากับกิจกรรมต่างๆ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดขึ้น เพื่อให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

2.3 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำยามค่ำคืน

2.4 พัฒนาการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่และได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในเชิงสร้างสรรค์ เช่น การสาธิตปลาตะเพียน การทำแป้งโรตี่

2.5 จัดบริการนวดสปาหรือนวดแผนไทยในเรือพร้อมกับชมทัศนียภาพสองฝั่งแม่น้ำ

2.6 จัดกิจกรรมเสริมที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำ เช่น การปั่นจักรยานเลียบบ
ริมแม่น้ำ

3. แนวทางการกำหนดกลยุทธ์ด้านการสื่อสารการตลาด ประกอบด้วย

- 3.1 นำเสนอจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 3.2 ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก อินสตราแกรม เพื่อแสวงหานักท่องเที่ยว
กลุ่มใหม่ๆ
- 3.3 จัดกิจกรรมร่วมกับผู้จัดรายการโทรทัศน์หรือรายการวิทยุ
- 3.4 ใช้การตลาดทางตรงโดยสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำไปยัง
หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชนหรือโรงงานอุตสาหกรรมในภูมิภาคต่างๆ
- 3.5 ใช้การประชาสัมพันธ์ผ่านตัวแทนบริษัทท่องเที่ยวต่างๆ ไปยังตลาดนักท่องเที่ยวชาว
ไทยทั้งที่อยู่ในจังหวัดใกล้เคียงและในภูมิภาคต่างๆ รวมทั้งขยายตลาดไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวในประเทศ
แถบยุโรปและประเทศใกล้เคียงในกลุ่มอาเซียน

4. แนวทางการกำหนดกลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด ประกอบด้วย

- 4.1 กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในปฏิทินท่องเที่ยวประจำปีของจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
- 4.2 จัดประกวดภาพถ่ายหัวข้อ “ท่องอยุธยา พาเที่ยวเลียบบแม่น้ำ ล่องตามเส้นทางเรือ”
- 4.3 จัดประกวด “หน้าบ้านสวยงาม ทำน่าน้ำดู” โดยให้นักท่องเที่ยวที่ล่องเรือผ่านเป็น
ผู้ประเมินร่วมกับคณะกรรมการ
- 4.4 จัดทำป้ายสื่อสารและข้อมูลแนะนำการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำในเว็บไซต์/เฟสบุ๊กเป็น
ภาษาอังกฤษ สำหรับกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
- 4.5 กระตุ้นให้บริษัททัวร์จัดโปรแกรมท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา
เป็นครอบครัว ซึ่งมักจะชอบการท่องเที่ยวแบบเป็นส่วนตัวและไม่ชอบการท่องเที่ยวแบบร้องรำทำเพลง

5. แนวทางการกำหนดกลยุทธ์ด้านบุคลากรการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- 5.1 จัดอบรมให้กับผู้ประกอบการเรือนำเที่ยวทุกประเภท คนขับเรือ พนักงานให้บริการ
บนเรือ พ่อค้าแม่ค้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในการต้อนรับนักท่องเที่ยว
- 5.2 จัดอบรมให้กับผู้นำชุมชนเพื่อถ่ายทอดไปยังคนในชุมชน ในเรื่องการเป็นเจ้าบ้านที่ดี
การให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดบ้านเรือน ทำน่าน้ำ ริมตลิ่ง และ
ความสะอาดของแม่น้ำ
- 5.3 พัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศให้กับมัคคุเทศก์
- 5.4 ผลักดันให้เกิดเครือข่ายระหว่างผู้ประกอบการเรือนำเที่ยวทุกราย เพื่อให้เกิดความ
เป็นระบบของการท่องเที่ยวเลียบบแม่น้ำ

6. แนวทางการกำหนดกลยุทธ์ด้านการให้บริการ ประกอบด้วย

- 6.1 นำเสนอเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของประวัติศาสตร์อยุธยากรุงเก่า โดยตกแต่ง
และประดับเรือทุกลำให้มีความสวยงาม
- 6.2 การตกแต่งทั้งภายในและภายนอกของโรงแรม/ที่พักและร้านอาหารที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ
ในเส้นทางท่องเที่ยว ควรสอดคล้องกับบรรยากาศของความเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม

6.3 ส่งเสริมให้พนักงานผู้ให้บริการบนเรือและผู้ขับเรือแต่งกายด้วยชุดไทยในสมัยอยุธยา

6.4 กำหนดมาตรฐานราคาค่าบริการให้ชัดเจน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการได้ตามความต้องการที่แตกต่างกัน

6.5 กำหนดเครื่องแต่งกายของผู้ขับเรือให้เป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความเชื่อมั่นว่าจะได้รับการจากผู้ให้บริการที่เชื่อถือได้